

SCENES

SUPERMARKTLOFT

Een tot loft omgebouwde supermarkt. Geef toe, dat prikkelt de fantasie. Al moeten we wel een schaalnuance aanbrengen: het gaat immers om een voormalige buurtsupermarkt in Hemiksem en dus niet eentje met ruimbemeten parkeerlot. De ruimte is er wel naar. Parkeren doe je bijna in de woonkamer, en vanuit de woonkamer heb je zicht de patio-vijver waarop een heuse boot drijft! Welkom in het eigenzinnige universum van Mark De Neve en Phannaphach Donkaew.

TEKST: CHRISTOPHE DE SCHAUVERE
BEELD: TIEST GOETSCHALCKX

De bewoners hebben lang gezocht naar een bankstel dat kloek genoeg was om deze ruimte enige huiselijkheid te geven. Ze opteerden voor de Hamilton van Rodolfo Dordoni, uitgegeven bij Minotti. De afzonderlijke bankdelen laten immers toe om nog andere composities uit te zetten dan deze parallelle 3-3 setting. De ronde salontafel en ook het plafond zijn een eigen ontwerp en gemaakt uit witgelakt MDF.

Het is een typische woonstraat omzoomd met rijhuizen waar de buurtsupermarkt gevestigd was. Het architecturale concept van destijds was eenvoudig: twee belendende panden werden er samengevoegd onder de vlag van kruidenier Spar. Het nijpende gebrek aan parkeerplaats en toenemende concurrentie, betekende de doodsteek en het pand kwam leeg te staan.

BELGICITIS

"Het stond lang leeg", zegt Mark De Neve die het bedrijf English Arts runt, een bedrijf dat gespecialiseerd is in maatschrijnwerk en om de hoek van de woning een atelier heeft. "Niemand was geïnteresseerd en dat liet zich aftenkenen in de prijs. Ik heb een koopje gedaan." Nou ja, wie in een door Belgicitis aangetast - de koterijen waren uitgezaaid - pand een koopje ziet, moet goed gek zijn.

"Ach, je moet daar door kunnen kijken", lacht Mark en wordt daarin bijgetreden door architect Pieter Peerlings. "Van de oorspronkelijke woonconstellatie was er geen spoor meer. In de omvorming tot supermarkt primeerde het ruimtegewin waardoor eenvoudigweg supermarkt en woonst aan elkaar gekoppeld waren." Esthetiek beperkt zich dan snel tot wat winkelrekken, valse plafonds en buislampen. Veel buislampen.

Een niet te veronachtzamen detail in de hele supermarketloft-transformatie: aan de bovengelegen opbrengsteigendom mocht niet getornd worden. "Hierboven liggen drie appartementen waar we niets aan gewijzigd hebben. Bij de complete hertekening van het gelijkvloers moesten we er dus op toekijken dat er een gescheiden toegang tot de appartementen mogelijk bleef." Een complete tabula rasa maken van huisnummers 71/73 klinkt eenvoudiger dan het is, te meer omdat Mark en partner Phannaphach Donkaew als bouwprogramma een loft vooropstelden. "Een loft, omdat we de grote open ruimte ook liefst zo open mogelijk hielden. Dus niet te veel 'verkameren'... En wat we wel nog wilden was een gastenverblijf en liefst geen tuin, want een tuin onderhouden dat zien we niet zitten."

Een blik op de woonkamer, gezien door

Nadat eerst de sporen van de supermarkt werden uitgewist én vervolgens de achtergelegen koterijen ontmanteld werden, kwam er een vrij gave canvas bloot te liggen waarop de 'The Naked Architects' - een tijdelijke vereniging van architecten Pieter Peerlings, intussen actief met zijn eigen bureau 'sculp(IT)' en Frederik De Smet (nu 'Icoon') - hun creativiteit de vrije loop konden laten. "De belangrijkste conceptvondst was om in plaats van een tuin een patio-vijver te creëren en voor de rest de ruimte gaaf te houden zoals een loft dat betaamt."

De gigantische ruimte minimaal invullen, zonder daarbij afbreuk te doen aan het gevoel van huislijkhed? Niet eenvoudig. Binnen een kader van 38 meter diepte en 14 meter breedte, moet je maar eens de puzzel leggen: woon-, bad- en slaapkamer en dat met zomin mogelijk muren. Je zou denken dat Peerlings en De Smet een opdelend programma zouden uitzetten, het tegendeel is waar. Essentiële functies als leven, eten, wassen en slapen zijn niet nodeloos uitgesponnen in de ruimte. "Eigenlijk is het vrij basic gehouden", geeft Pieter Peerlings toe. "De woonruimte met keuken vormen een geheel en er zijn maar twee deuren die voor een opdeling zorgen en dat is naar de slaapkamer en de badkamer toe."

EEN ANDERE BOEG

En waar moeten de gasten dan verblijven? "Daarvoor hebben we net die boot voorzien", lacht de architect. "Toen ze dit voorstelden moesten we even de wenkbauwfronsen", herinneren de bewoners zich, "maar eigenlijk waren we snel overtuigd. Geweldig idee. We hebben geen tuin maar wel een vijver én daar nog een boot op. Toen ik in de tuin van een klant deze boot tegenkwam, werd het allemaal concreet. De boot, een oude politieboot, lag in een tuin te verkommeren en we hebben de boeg laten herstellen. En kijk, daar ligt hij dan." Ook al moet er nog een grondige renovatie binnenin gebeuren, maar gezien Mark De Neve gespecialiseerd is in maatschrijnwerk, is dat slechts een kwestie van tijd. Bovendien is een nautisch project een mooie aanvulling op zijn portfolio.

"Ons huis moet ook dienstdoen als showroom", klinkt het. Een showroom zonder etalageraam weliswaar. Hoewel. Vanaf de straat gezien, wordt je blik diep in de woning getrokken en daar dan een boot zien liggen,

- ① De vroegere buurtsupermarkt combineerde de benedenverdieping van huisnummers 71 en 73, terwijl vanaf de verdieping de opdeling in de gevel tussen beide rijhuizen bleef bestaan. Zonder aan de bestaande gevel of schrijnwerk te raken, werd er voor een donkere en modern ogende Eternit gevelbekleding gekozen. Op het gelijkvloers beperkt een matglazen wand de inkijk naar de inkomhal voor de twee bovengelegen appartementen, terwijl aan de andere kant het schuifraam van de garage zo ingesteld dat de bewoners van dat bovengelegen appartement enkel toegang tot de trap krijgt.
- ② De vijver met de oude politieboot. Een project dat drijft op enthousiasme, want Mark is vastbesloten het hele interieur van deze boot te voorzien van maatwerk zodat de gasten er in alle luxe kunnen vertoeven.
- ③ De inloopkast biedt een staalkaart van wat de bouwheer met English Arts brengt: maatwerk. De kastenverdelingen lichten op met behulp van LED-strips en een kamerhoge spiegel op het eind zorgt voor een heus catwalk-effect.
- ④ Het bed is eveneens een eigen ontwerp waarvoor bruine eik werd gebruikt en dat voorzien werd van accentstukken in een namaak slangenleer. Het bed is bijna een centraal geplaatst altaar met links en rechts dressings die eveneens op het niveauverschil staan. Daardoor lijkt het bed boven de betonvloer uit te kragen.
- ⑤ Het in beton uitgevoerde keukenblok zweeft in de ruimte doordat het aan de structuursokkels hangt. De zwarte lamineerdeuren hebben allemaal iets te verbergen, hetzij de wasberg en nutsvoorzieningen, hetzij de dubbele ijskast, vaatwasmachine en opbergruimte. Het indirecte licht weerkaatst mooi in het zwart-glanzend lamineer.
- ⑥ Een zeven meter lang tafelbad uit zebrano-fineer is gemonteerd op een stalen frame en wordt geflankeerd door Louis Ghost-stoelen van Philippe Starck.

het oogt vreemd. "Met behulp van elektrisch bediende kamerhoge schuiframen hebben we bewust vrij zicht gelaten tot aan de patio. Het zijn drie parallelle glaswanden met stalen profielen. Achter de eerste huist een garage en vervolgens heb je de woonkamer die aan de vijver grenst", licht de architect toe, "het is trouwens via deze as dat we de boot te water hebben gelaten. De vijver heeft een aflopende bodem, zodat de boot ook nog terug buiten zou kunnen. Technisch zou het perfect haalbaar kunnen zijn dat ze die boot opladen om er mee op vakantie gaan. Niet dat ze het effectief zouden doen, maar het is wel voorzien." De groene hangkast die als één lange lijn van garage tot woonkamer loopt, ligt in het verlengde van het houten loopbrugje op de vijver én versterkt het gevoel van perspectief. Een perspectief waaraan de imposante schuiframen dus geen afbreuk doen.

REFLECTIE

De achtergelegen slaapkamer, zo groot als de vijver, heeft eveneens een ingenieuze connectie met het water. "Met behulp van een bandraam wordt daglicht binnengehaald in de slaapkamer maar door de plaatsing ervan - vlak aan de waterkant - speelt er reflectie zonder de inkijk. Wetende dat er ooit gasten in de boot zullen verblijven, komt dit de privacy ten goede", luidt de uitleg. Aan beide kanten van het zwevende bed creëerde Marc een dressing. Deze ruimte zet aan tot reflectie... De kasten ogen bovendien hetzelfde als de kasten in de keuken en woonkamer, en eenheid in materiaal komt altijd de rust ten goede. "In totaal zijn er in de loft maar liefst 84 kastdeuren. In zwarte laminaatafwerking voor alle duidelijkheid. Alles in hoogglanslak zetten, dat zou onbetaalbaar zijn." Dat de inloopkast gebruik maakt van datzelfde ritme van 60 centimeter brede kastdeuren, versterkt de eenheid en de connectie met de leefruimte.

Zoals de kastdeuren in de keuken al het essentiële aan het oog onttrekt - naast keukentoestellen alsook toilet en wasruimte - zo vormt ook het schrijnwerk tussen de garage en de eetkamer een buffer. "Hierin is niet alleen kastruimte verwerkt, er is ook een bureau in verstopt. Het zit in een nis, handig om alle rommel te verbergen. En er is ook nog een extra toilet én een douche voor de gasten of om na het werk en via de garage een gepaste (propere) entree te maken." Door de eenvoud van het schrijnwerk, wordt niet alleen de achtergelegen

5

complexiteit verhuld, het sluit opnieuw aan bij de eenheid in materialen. Naast het houten schrijnwerk primeert enkel het beton, dat voor vloer én keukenblok gepolierd werd.

"Het keukenblok hebben we rond de bestaande dragende structuur gegoten", licht Pieter Peerlings nog toe. "Het komt ook mooi uit op deze manier. Het gasfornuis zit achter een zuil weggewerkt en de natte zone - eveneens in beton uitgewerkt – en ligt verzonken ten opzichte van de woonkamer. Vanuit de living zie je het niet. Er steekt geen kraan bovenuit."

KUIPERS

Ook in de badkamer die helemaal achteraan het pand werd ondergebracht werd er voor beton geopteerd. "De badkuip hebben we zelf uitgevoerd", merkt Mark op, "de bekisting gemaakt en het was even spannend om te zien hoe het zou uitpakken,

maar we zijn erg tevreden. Of een betonnen badkuip comfortabel is? Moet je aan Phannphach vragen, ik neem liever een douche", schatert Mark.

Hoewel er in de conceptfase van deze loft gespeeld werd met het idee om de honderd TL-lampen van de supermarkt te recupereren en ze kriskras aan het plafond te hangen, werd er uiteindelijk geopteerd voor een strak uitlijnen van indirect, warme witte buislampen. Je zou er een knipoog naar het verleden van de supermarkt kunnen in zien, maar op de industrieel ogende vloer na is er geen referentie meer naar de vroegere context. Hoewel, de industriële dweilrobot - zo eentje waar ze dus supermarkten mee poetsen - is nog een overblijfsel daarvan. "Gezien de oppervlakte hier is dat geen overbodige luxe", lacht Mark. "Al is het niet eenvoudig om dat ding te bedienen."

Het wijst nogmaals op het meest essentiële punt uit heel dit transformatieproject: hoe

zorg je voor wooncomfort in een disproportioneel grote ruimte? Het antwoord ligt bij de twee bewoners van wie de persoonlijkheid aansluit bij de wat excentriekere woonform. Toch, en dat pleit voor de jonge architecten, werd er maat gehouden in de invulling van deze loft. Het is een liefbetuiging aan het supermarktdenken, maar zonder woonfuncties onnodig te rekken of zelfs op te blazen. Het is niet bombastisch, eerder serene. Naar verhouding zijn keuken of badkamer helemaal niet groot; bij de slaapkamer is het omgekeerd, daar is de ruimte overdreven groot in verhouding tot de intimiteit die je er verwacht. Anderzijds, het sluit aan bij hoe Mark en Phannaphach zijn. Excentriek lang is ook de eettafel en in de geest van de bewoners is dat te verantwoorden. Ze wilden een showroom, en ze laten inderdaad ruimte zien.

